

Scenariusz lekcji

I. Cele lekcji

1) **Wiadomości**

Uczeń:

- a) zna utwór Juliana Tuwima pt. Kapuśniaczek,
- b) posiada informacje o środkach artystycznego wyrazu.

2) **Umiejętności**

Uczeń:

- a) potrafi wyodrębnić w tekście literackim środki artystycznego obrazowania, obrazy poetyckie;
- b) kształtuje umiejętność pracy z tekstem literackim;
- c) analizuje i interpretuje wiersz;
- d) słucha wzorowego czytania utworu lirycznego;
- e) swobodnie wypowiada się na temat wiersza;
- f) posługuje się poprawną polszczyzną;
- g) dba o estetykę zapisu i wypowiedzi.

II. Metoda pracy

- 1) poszukująca
- 2) słowna
- 3) rozmowa dydaktyczna

III. Środki dydaktyczne

- 1) Słowniki terminów literackich
- 2) podręcznik

IV. Przebieg lekcji

1) **Faza przygotowawcza**

- a) Sprawy organizacyjno-porządkowe:
 - przywitanie uczniów;
 - sprawdzenie obecności;
 - sprawdzenie pracy domowej;
- b) Określenie celu i formy pracy na lekcji.

2) **Faza realizacyjna**

- a) Odcytujemy utwór pt. Kapuśniaczek Juliana Tuwima.
- b) Rozmawiamy uczniów uczniami o:
 - wrażeniach uczniów po przeczytaniu wiersza,

- tym, co jest tematem utworu,
 - kto jest jego bohaterem lirycznym,
 - kto jest podmiotem lirycznym,
 - jakie są marzenia bohatera wiersza,
 - po co ludzie mają marzenia?
- c) Podajemy temat lekcji.
- d) Polecamy uczniom, aby wykonali zadania.
- Na podstawie fragmentów wiersza scharakteryzuj tytułowy kapuśniaczek.
 - Znajdź w tekście informacje o tym, jaki deszcz chciałby być.
- e) Notujemy wyniki prac w tabeli na tablicy.
np.:

KAPUŚNIACZEK JEST:	KAPUŚNIACZEK CHCIAŁBY BYĆ:
<ul style="list-style-type: none"> – „mokrym, mżącym maczkiem”, – „dżdżu wodnistym puszkciem”, – „pyłem jesiennym”, – „młodziutkim deszczykiem”, – „fruważącymi kropelkami”, – „kapaniną biedną”. 	<ul style="list-style-type: none"> – „dorosłym deszczem”, – „ulewą podczas burzy”.

- f) Pytamy uczniów o to, w jaki sposób został przedstawiony deszcz.
- g) Wspólnie formułujemy wniosek
np. Deszcz został przedstawiony jak człowiek – marzy, ma uczucia. itp.
- h) Pytamy o zastosowany środek poetycki. (personifikacja).
- i) Polecamy uczniom sprawdzenie pojęcia w słowniku.
- j) Tłumaczymy różnicę między animizacją (ożywieniem) a personifikacją (uosobieniem).
- k) Polecamy uczniom, aby zapisali w zeszytach definicje wraz z przykładami.
- l) Polecamy uczniom, aby w parach wykonali kolejne zadania:
- Znajdźcie w wierszu inne środki artystycznego wyrazu: epitety, metafory onomatopeje, instrumentacja głoskowa.
 - Udowodnijcie, że wiersz jest sylabiczny.
 - Okreśćcie rodzaj rymów.
- m) Prosimy kilkoro uczniów o zaprezentowanie wyników prac.
- n) Sprawdzamy, czy uczniowie prawidłowo zanotowali efekty swojej pracy.

3) Faza podsumowująca

- a) Prosimy uczniów o powtórzenie najważniejszych informacji zebranych podczas zajęć.
- b) Zapisujemy notatkę podsumowującą np.:
Podmiotem lirycznym w wierszu Juliana Tuwima jest osoba opisująca deszcz zwany potocznie kapuśniaczkiem. Deszcz ów jest bohaterem lirycznym utworu. Został on potraktowany jak żywa istota. Taki sposób poetyckiego obrazowania nazywany jest personifikacją.

V. Bibliografia

- 1) Nagajowa M., Język polski. Polubić czytanie, Wyd.5, 1991.
- 2) Sławiński J., (red.), Podręczny słownik terminów literackich, Open, Warszawa 1994.

VI.Załączniki

VII.Czas trwania lekcji

45 minut